

Hétfő

FRISS ÚJSÁG

Független politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Nic. Filipescu (v. Arany J. u.) 3.

Felelős szerkesztő és kiadó:
Joláthy B. Zoltán

Előfizetési árak:
Romániában egy évre 200 Lei
Csehszlovákiában egy évre 90 cK.

Karácsony

a szeretet ünnepe. Megismerése annak, hogy az ember nemcsak testből, hanem lélekből is áll s ennél fogva nemcsak testi, hanem lelki életet is kell élnie. Ráeszmélés arra, hogy a népek és nemzetek fiai mind egyaránt Isten gyermekei, akik között nem lehet különbség sem az emberi, sem az isteni jogokra nézve. Sem országhatárok, sem nyelvi különbségek nem lehetnek okai az önző sovínizmusnak, — aki embernek született, bárhol is él e földtekén, Isten képét hordozza magán s jogot szerzett magának az emberi életéhez s a rabszolga sorsból való kiemelkedéshez. Az Isten szemében és az isteni elgondolásban nincs privilégium senki számára, nincs többségi és kisebbségi elhatárolódás, hanem mindenki előtt, aki lélekből is él, egyaránt nyitva áll a boldogulásnak, a fölfelé törekvésnek az útja. Közel két ezer esztendő telt el az első karácsonyi ünnep óta, de ennek felemelő tanulságait még mindig nem teljesítette az emberiség. Nem, mert a karácsonyi tanulságok életbe szökkenéséhez karácsonyi lélek kell. Karácsonyi lélek kell a társadalomnak, hogy hibáit megismerje. Karácsonyi lélek kell a nemzeteknek és vezetőinek, — hogy megismerjék az igazságot, amely mindenkit egyaránt megillet, hogy minden nép egyaránt boldogságra van teremtve. Csak karácsonyi lélek teremthet békét, megnyugvást, összhangot, testvériséget a népek és nemzetek között. Ennek a karácsonyi léleknek eljövételét óhajtjuk mi teljes szívünkkel az egész emberiség számára, hogy a föld színe megújuljon a szeretet soha el nem hervadó pompájában, hogy az

ember ismét testvére legyen embertársának, bármilyen nyelvet is beszéljen s bárhol is lakjék ezen a földtekén. Ebben a hitben és a karácsonyi lélek szeretetével kívánunk kedves olvasóinknak: boldog karácsonyi ünnepeket!...

Karácsonykor a nyomoruság és fájdalom tartanak tort a szatmári nyomortanyákon

Vércseppek a havon. Ahová nem világít be a jótékony-ság sugara. Ékes szociológiai adatok Szatmárról

(Szatmár, dec. 17) A szegénység senkit sem érdekel, mert a szegénység sorvasztóbb a tüdővészénél, rutabb a belpoklosságnál és gyógyíthatatlanabb a gyomorráknál. A szegénység Szatmáron igen szépen kertészkedik, gyönyörű hajtások sarjadnak elő a nyomor fekete, hóval fedett humusából. A szegénység szép virágokat növel, a vér virágait, az életből kifacsart élet sötét virágait. Ime néhány ilyen virág: Vércsepp a fészület előtt. Dél előtt pontosan és kimaradhatatlanul egy kicsiny össetöprördött asszony áll a barátok temploma mellett álló fészület előtt. Nem imádkozik, egy hang se jön ki a torkán, csak köhög, fojtottan és zihálón és tüdejéből nesztelenül perme-tezik elő a vér, amely sötétebb a bordó krizantém szomorú színénél is. Egy szatmári, nemrég elhalt nyugdíjas özvegye az asszony. —

Magas, sovány leány naponta eljár a templomba. Leborul az oltár elé, hang nem jön a torkán, csak a szeméből szakadnak a könnyek és tüdejéből jönne a vér, ha volna. Beszélni már nem tud, a tuberkulózis megette tüdeje mindkét szárnyát. Leborul a hideg kőre és sir, órákon keresztül sir és talán remél is. Ennek az apja is nyugdíjas.

Piros vér a fehér havon. Reg-gelenként az öreg munkás kora hajnalban megy munkába. Ahogy megy, minden lépésnél

felköhög, szí egyet a Nationál-ból, aztán köp egyet. Elsőtől a fehér hó. Aztán olvadni kezd a fagyos hó, egybe olvad az olvad vérrel, a fekete színű szociológiai adat beleolvad a földbe, — mielőtt bárki ész-revette volna.

Egy ember, akinek nincs nad-rágja, akinek nincs cipője, nincs foga, nincs tüdeje és a vére-ben nászéjszakát tart a tuber-kulózis. Szerencsétlen koldus. Ott szokott kéregetni a ref. templom melletti járdán.

Egy asszony két gyerekkel. Almát árul a piacon. Naponta két kilót ad el, négy lelt keres. A tél belecsipett a tüdejébe és amikor a gyerekek almáért al-kudoznak vele, félrefordul és görcsösen köhög.

Végtelen, könyvre terjedő a-datokat lehetne felsorolni a sze-génység borzalmas katakombái-ból, félelmes, irtózatossötét-ség, fájdalom és könny ül e-zekben a katakombákban, ahol nincs pénz egy kiló fára, egy kiló kenyérre, egy kiló husra sem. A szegénység unalmas és elriasztó, rongyos és meztelen és gyengébb idegzetű hölgyek

Vajjon

hó-és sár-cipőjét miért nem javítatja a

„CORD“ autó és mindennemű gumik gyári vulkanizáló üzeménél, — Főtérr 9 sz. alatt? ...

migrént kapnak tőle, ezért nem is érdemes folytatnunk annak leírását. Csupán azt kell még leszögeznünk, hogy Szatmáron irtózatoss méreteken túl a nyomoruság, talán Erdély egyik városában sincs annyi beteg-ség, munkanélküli és részvét-lenség, mint Szatmáron, ahol a jótékony-ság is csak modern flagellantizmus. Közben egyre nyílnak a vér sötét virágai, vércseppek pirosanak a friss fe-hér havon, vércseppek a ce-mentes, vagy földetes szobákban, vércseppek dalolnak 1928 karácsonyáról.

— **A filharmonikusok köz-gyűlése.** A szatmári filharmoni-kusok intéző bizottsága Fe-rencz Ágoston polgármester el-nöklete alatt tegnap ülést tar-tott, melyen elhatározták, hogy folyó év december hó 30-án fél 12 órákor a városháza kis tanácstermében évi rendes köz-gyűlést tart az egyesület. Ezen a közgyűlésen tárgyalni fogják az 1927-28 évi igazgatósági je-lentést és megválasztják a tisz-tikart, egyben megállapítják az idei concert-szezon program-mját, mely a terv szerint igen élvezetesnek ígérkezik.

Repülő irattáska Szatmár és Nagyvárad között

— Ami nem képezi a technika legújabb vívmányát, de megessett és leesett

(Szatmár, dec. 18) Az olvasó a fenti címben — mintha csak látnók — valami fantasztikusát sejt, pedig az alábbi eset szim-pla tanulságul szolgálhat leg-feljebb arra a különös és egé-

szen rossz szokásra, amely azt lehet mondani általánosságban elterjedt és abból áll, hogy egyes utasok a vonat indulása előtt, a legtöbb esetben jó egy félórával helyet rezerválnak maguknak a vasutikocsi fülké-jében s ezt a hely „ocupă-lăst-

Megnyílt az új vasúzet

hol műszaki és konyha beren-dezési szükségletét legelősebben szerezheti be. FRIEDMANN és LAZÁR Piața Brătianu 20.

„Exelsior“
Kávé és Tea behozatal
Carei Nagy piac sark
A legfinomabb kávé és Tea beszerzési forása.

Posztó-szövet-vászon paplan és kelengye
legelősebben a
Textil-Házban
Klein & Co.-nál. Deák-tér 21.

650 lej, új finom gyermekkoszt
Hermannál

Terge László

építész
Satumare
Ékes-kert 3.

A szatmári egyházmegye építész.
Tervez és vállal mindenféle építési munkát ol-
csón, szakszerűen és pontosan.

ny követik el, hogy a kiszemelt helyre leterítik kalapjukat, vagy bármilyen más holmijukat s ök maguk pedig az indulásig még különböző valutáris, vagy bőrre ütleket bonnyolítanak le az indulásra várakozó vonat előtt. — Munkatársunk az elmúlt héten Nagykárolyban járt és szemtanúja volt egy hasonló, de valamivel fursangosabb esetnek, amikor azonban egy ilyen megrögzött hely „occupáló” alaposan megjárta. Az illető ugyanis egy remélt utitársa részére akart helyet biztosítani, de aki ugylát-szik csak egy későbbi vonattal utazhatott el. Elmondjuk az esetet a maga száraz egyszerűségével úgy, ahogy az megtörtént, hátha sokan okulnak majd belőle.

A szatmári vonat indulóban volt. A kupék mind telve voltak utasokkal. Egyszer csak felszállt egy utas, aki hiába keresett helyet. Végül meglátott egy helyet a sarokban, ahol szépen elhelyezkedhetett volna. De erre megszólalt egy ur:

— Bocsanat uram, ez a hely már nem szabad, ez az én barátom helye. Oda is teszem a táskáját jelnek — szólott és saját irattáskáját az üres helyre tette.

Szatmár legnagyobb szenzációja Önagysága felhuzta a ráncos csizmát

(Szatmár, dec. 20.) Ki hitte volna? ... Ugy véljük: ti sem gondoltátok — Oh — Julcsák, Borcsák és Marcsák, hogy követendő példák legyetek. És még hozzá a — divat terén. Már pedig ez történt. Takaros csizmákat leutánozták a nacscságák és ha mostanában szétnéztek a szatmári korzón, ahová is lépnetek tilos, — láthatnátok, hogy a nacscsás asszony olyan fénylő csizmacskában himbálódzik végig a korzón, hogy a nap szégyenében elbujik a decemberi felhők mögé és hétszámra nem meri megmutatni ábrázatát. Önagysága felhuzta a ráncoscsizmát: ez most a legnagyobb szenzáció Szatmáron. Ma, a női logika minnél nagyobb dicsőségére legyen mondva — Önagysága felvette ezt a nekünk szokatlan lábbelit, amely a galíciai és lengyel városok téli hangulatát próbálja közénk lopni. Ott, a nagyhavu utcákon, a hosszú hűvös-

A többi utas erre elkezdett nevetni. Jól tudták, hogy a jelenlevő ur hazudott. A vonatvezető megadta a jelt az indulásra. — Ördögbe is, — szólott a helyet kereső utas, — az ön barátja sielhetne. A vonat azonnal indul.

A hazug utas, egy nagykárolyi kereskedő ember, — az illetőt nem akarjuk megnevezni. — jó arcot vágott, de nemsokára elkezdett nyugtalankodni. A vonat elindult, tehát a barát lemaradt a vonatról. A helyet kereső utas erre fogta az üres helyen levő börtáskát s így szólott:

Szegény ember, ha már lekésztél a vonatról, legalább ne veszítse el a börtáskát — s ezzel kidobta az irattáskát az ablakon.

A hazug utas elhült erre a látványra, de már nem lehetett a dolgon segíteni, az irattáska Szatmár és Nagykároly között kirepült az ablakon. Visszafele jövet hallottuk, hogy az irattáska megkerült s jogos tulajdonosa már át is vette alól a baktérőt, aki azt megtalálta, mert véletlenül éppen arra járt, amikor az irattáska — az előtte is szokatlan repülő utjáról — pont a lába előtt — a földre szállott.

ségben, ahol csilingelő trojkák suhannak be finom romantikával a téli ködbe, fölöttébb kitűnően ropog a hó a kecses csizmacskák kacér sarkai alatt, de itt Szatmáron valahogy furán fest a dolog ... Mert, ha még csizma volna a csizma ... de nem az. Hanam valami hócipópótlék. Kutya-fékom — teremtette: gumiból van és oldalt valami ravasz fémszerkezet csuki és nyílt. — Ez a fémszerkezet különben egészen — szenzációs valami. Egyformán használható ridikülön, bőrkabátban, ruhán, bokavédőn csizmán és még tudja a patvarhol. Tavalgy például Barna Sári nagszerűen brillirozott egy ilyen csuki-nyílt szerkezettel ellátott ruhával a szinpadon.

A nacscsás asszonyt, akit mi ebben a hócipócsizmában láttunk totyogni végig az aszfaltton, egy cseppet sem zsenirolta, hogy száraz az aszfalt. Ő azért felvette a prémmel sze-

gélyezett csizmacskáját és csak totyogott ... totyogott, ahogy ezt a totyogást a csizma mellé szerelt használati utasítás is előírja. Elvégre nem azért fizetett le érte nehéz pénzeket, hogy még csak a használati utasítást se élvezze. — Nem baj. Ez a totyogás is csak haladás. Önagysága, ha totyogva is, de mégis csak rövid egy lépést tett a férfiesodás felé. Haját már levágatta élynosra, hosszuszárú szipkából szívja a cigarettát évek óta, jobban kártyázik, mint férje ura és barátai, sőt a volán mellett is megüli a he-

lyét ... most meg felhuzta a ráncos csizmát, hogy az udvarlója joggal fülébe dudorászhasa a nőt, hogy aszondi:

Ráncos csizmát visel a babám, de szeret is az engem igazán ...

Egy kicsit rusztikus, Marcsás, Julcsás és Borcsás, egy csöppet trampis, egy pirinkót gacsos, de az nem számít! ... Önagysága úgy találta, hogy istenien gyönyörű. És ez a lényeg. A nacscsás asszonynak mindig igaza van. Még akkor is, ha nincs, — sőt néha csak is akkor.

Háztulajdonosi berkekben nagy az elkeseredettség — a kormánynak a lakókat mentő akciója miatt —

(Szatmár, dec. 21.) Hírlik, hogy a szatmári háztulajdonosi berkekben nagy az elkeseredettség a kormány által — a lakók országos szövetsége deputációjának, a napokban — kilátásba helyezett lakbértörvény meghosszabbítása miatt. Szegény háziurak! Igazán érdemeik a sajnálatra. A kormány — a lakókat mentő — beígért akciója, mintha az utolsó vánkost is kihuzná háztulajdonosi gondokkal terhelt fejük alól. Pedig milyen szépen elgondolták már a szabad rendelkezési jogot. Milyen nagszerű üzletnek bizonyult egy-egy odunak is beillő egy szoba konyhas lakásokért havinehez összegeket bezsebelni. És most ezek a gyönyörű álmok a kormány váratlan ígérete folytán egyszerre szerte foszlódjanak? Fenn, ezt szegény háztulajdonosok nem hagyják! Nem hagyhatják! El fognak menni

a miniszterelnök elé is, hogy feltárják vérző sebeiket és megkérdezzék tőle: »Érdeke-e az államnak, hogy a háztulajdonosok teljesen tönkre menjenek.« Elfogják panaszkodni, hogy az állam érdekeit a maguk komoly valóságában rosszul számító pénzügyi politika volna az, amely az államháztartás oszlop-ít és pilléreit — a háztulajdonosokat előbb-utóbb kioldatná, akik pedig bölcs takarékosságuk és szorgalmuk folytán (?) némi vagyonra szert tettek, az uccára kergetné. A háztulajdonosok nem érdemelnék meg ezt a keserű leckét, annál kevésbé, mert annak indító oka korántsem az összesség viselkedése, hanem egy a háztulajdonos polgároktól teljesen távol álló, nyereszkesedésre alapított üzleti-vállalkozás vérszemét kapott kapzsisága volt eddig. — Szegény háziurak! Hogy sajnáljuk őket!

Iparügyek

Iparostestvérek! Támogassátok a „Hétfoi Friss Ujság”-ot, hogy élni tudjon, adott esetben csak ez fogja hátr szavával megvédeni érdekelteket!

— Az Iparos Otthon Szilveszter estje. Mult számunkban már jeleztük, hogy az Iparos Otthon vezetősége az elagott iparosok menháza javára mősoros Szilveszter estét rendez, amely iránt máris óriási érdeklődés mutatkozik s város-szerle mozgalom indult, hogy a nemes cél érdekében lezajló mulatságot a teljes anyagi és erkölcsi siker koronázza. Tekintve, hogy az estély pont 9 órákor kezdődik, igen ajánla-

tos az idejében való megjelenés. Egyébként a részt venni szándékozók figyelmét a rendező bizottsági elnök a következőkre hívja fel:

Aki az Iparos Otthonban akarja a Szilveszter estét eltölteni és az asztal helyét magának biztosítani, az kelő időben jelentse ezen szándékát

Scholtz Emil
rendező bizottsági elnöknel.

Az elmúlt hét folyamán egy iparos mester tollából panaszos levelet hozott számunkra a posta. A levél tartalma általános ipari érdekeket vesz védelmébe s éppen ezért a legmegfelelőbb helyre, ide az „Iparügyek” rovatába kellett ezt soroznunk

Lovász

elsőrendű uri szabósága kiváló minőségű anyagból készít férfi és fiu ruhákat, télikabátokat és felöltöket Piata Bratianu (Deák-tér) 2.



Abban a biztos hitben, hogy ezen tárgyalások hangon előadott panasz az illetékesek előtt nem marad hatás nélkül, ime teljes egészében, minden változtatás nélkül közre adjuk ezt a figyelemre érdemes levelet:

Igen tisztelt szerkesztő ur!

A »Hétfői Friss Ujság« mult heti számában a helybeli fogház igazgatóságának egy közleménye jelent meg, amelyben a fogházban felállítandó asztalos és cipész műhelyek részére keresnek iparos vezető embereket, akik hajlandók volnának az említett műhelyeket bérbe venni. — A közlemény megjelenése óta állandóan figyelemmel kísértem úgy az Általános Ipartestület, mint az érdekelt ipari szakcsoportok vezetőseit, vajjon milyen álláspontot foglalnak el ez ellen az általános ipari érdekeket veszélyeztető s fentebb vázolt közleménnyel szemben. Ezen várokozásom lesújtó eredménnyel végződött. Azt tapasztaltam ugyanis, hogy ez a közlemény eddig semmi különös magatartásra nem késztette ipartügyeink vezetőit és eléggé sajnálatos — az abban rejlő veszedelem elleni védekezésnek még csak az előjeleit sem vehettem észre náluk. Nem hagyhatom tehát szó nélkül a fogház igazgatóságának ezt a közleményét, mert ebben én az ipari érdekekbe átköző veszedelmet látok s azt veszem észre, hogy a siri szélszél mellett nekem kell fel emelnem tiltakozó szavamat az olyan törekvés ellen, amely rövid idő alatt egyes ipari szakok fellélen megkárosítását eredményeznének s amelyek veszélyt jelentő ódiumát eddig rajtam kívül nem vette, vagy nem meri, esetleg nem akarja észre venni sem közölni, sem vezetőink közül senki. Pedig ha bármelyik kisiparos társam körül tekint műhelyében, bizonyára éppoly szomorúan és fájó szívvel, mint szerény magam is láthatja, hogy a kisipar a tönk szélére jutott, alig van munka s majdnem máról holnapra tengetjük életünket, mert a sok adó, a házber stb. stb. felemészti minden becsületesen, verejtékezve megkeresett leijünkét is. Ilyen körülmények mellett feleslegesnek tartom bővebben megvilágítani, hogy mit jelentene reánk, kisiparosokra az, ha még ezt a csekély munkát alkalmunkat is egy majdnem ingyen dolgozó rabmü-

hely venné el az orrunk elől. Ma még csak az asztalos és a cipész ipar bevezetéséről van szó, de holnap és holnapután már sor kerülhet a többi iparágakra is. Abban a felállítandó rabműhelyben egész természetesen, hogy olcsóbban lehet majd a munkát előállítani, mert a rabok munkájuk után nem fizetnek adót, sőt lakbért sem fizetnek, de nem fizetik azt a természet más megterhelését sem, amelyek az iparosok vállait ma már szinte elviselhetetlenül nyomják. Igazán nem célozom ebből a kérdésből személyi kérdést csinálni és alig hinném, hogy akadjon kisiparosaink közül valaki, aki a hirdetett vezetői állások egyikére is reflektálna, mert az illető akkor nemcsak önmagának, de az össz iparosságnak is az elenséégévé szegődne. De azt sem merném elhinni, hogy vezető iparosaink ölbe tett kezekkel néznének egy olyan törekvés elé, amely a kisiparosságot egyenesen alétalapjaiban támadja meg, amennyiben egy felállítandó rabműhely, mint említettem — még azt a csekély kereseti lehetőséget is megnyirbálná, ami a mai viszonyok mellett még a létminimumot sem biztosítja számunkra. Az Általános Ipartestület vezetőségére és az érdekelt ipari szakcsoportok vezetőire hárul tehát a feladat, hogy a helybeli fogház vezetőségének az ipari érdekek elleni törekvését minden tőlük telhető erővel megakadályozzák. A fogház vezetősége pedig gondoskodjon a rabok olyan foglalkoztatásáról, ami nem ütközik bele a kisiparosság emineus érdekeibe. Ilyen foglalkoztatási lehetőség van elég, de persze annak megoldásához az államnak kellene hozzájárulni.

Fogadja igen tisztelt szerkesztő ur nagyrabecsülésem őszinte kifejezését

Satumare, 1928 dec. 19-én.

Fábián István
cipész mester.

A tüzoltók is világkongresszust tartanak. A párisi tüzoltók iniciatívájára 1929 június és július havában nagy nemzetközi tüzoltó kiállítás lesz, amelyen a legmodernebb készülékeket fogják bemutatni. Ebből az alkalomból nemzetközi tüzoltó kongresszust is fognak tartani Párisban.

vizumoztatási irodája Satumare, Piata Bratianu (Deák-tér) 6.

HIREK

Karácsonyi éneklések. Messiások.

A n egy Megváltó-Messiás hajdan jászolban született.
— Bezzeg, a helyzet ma már más: most az új messiások végzik csak jászolban az életet.

Keresztek.

Változatos, visszás az emberi élet, s mi fel-vagy megváltja, — más a kalasztrófa:
a szentnek, — megváltó glóriás feszület,
latornak, — pokolba vezető a kasszálófa!

Közi: Dr. Herman Lipót.

Fekete Karácsony

Nincs ez idén nekünk cifra karácsony fánk,
Sőtét a kis szobánk, fülletlen a konyhánk.
Nem pirul kővér lud pirosló parádon:
Havas lepelben is fekete Karácsony.
Üres a kalacsunk, kedvünk nem derült,
Zsebünk két kezünk hasztalan merrit:
Régebb bőségünk eloszlott, már rég el
Csak a szívünk tele nagy keserűséggel.
Nagy keserűséggel, de hát mit 'is értünk?
Nincs már vigaszunk, hasztalan be-szélünk?
Koldusként ríjjuk el szenvedéseinket!
Az a jó Jézus is elfelejtett minket!
Oly szegények vagyunk, mint puszta-ban tarfa
Mit csak szélvihar jár, az avar kaparva;
Fekete varja estére ha rásszáll,
Az is csak azt mondja, azt károga:
— kár, kár!
Kár értünk, bizony kár kevély, hia-nepért,
Ki tudott rajongni minden másnak — szépert,
— Hasztalanságot, hogyha éppen ráért:
De sohase tudott a maga javáért.
Kereszten kínlódva ér most a karácsony,
Idegeink osztják feltűnő harácsolon
Oh, mikor jössz már el, jobb kezeddel áldó,
Áldott istenember, békítő Megváltó!
Garabonciás.

— **Panaszok a piaci kofák ellen.** A városi és rendőrségi rendeletek szerint a piaci kofáknak a vásárló közönség jelenlétében nem szabad megvenni az árukat, mert ezáltal az árakat felhajlítják. Több uriaszonynak aláírással panasz érkezett hozzánk, melyben az illetők sérelmezik, hogy a piaci kofák az előbb ismertetett rendeletek ellenére, különösen a szerdai napokon, valóságos börtönlételeket bonyolítanak le a termelőkkel s a közönség kénytelen a kofáktól vásárolni, mert nem férnek a termelőkhez. Több uriaszonynak gyűlt már meg a baja emiatt a kofákkal, természetesen csak azokkal, akik e mesterséget ujabban kezdték és annak becsületét még nem tapulták meg. — Reméljük: a rendőrség ébersége folytán rövidesen megtanulják.

Hócipó javítás KLÁNICZÁNÁL

Hó és sárcipók

javítását vállalom.

Fábián István

cipész

Str. Mih. Vit. (v. Rákóczy u.) 27

— **Tájékoztató.** Ezuton hozom a m. t. közönség szíves tudomására, hogy az egyszerűség és más cégek-től való könnyebb megkülönböztetés miatt — fűszer-csemege üzletnek (rendőrségi épületben) egy alkalmas nevet adtam és egyszerűen CSARNOK cím alatt vezetem. Hangsúlyozni kívánom, hogy eme igen könnyen megjegyezhető és nehezen felejtendő CSARNOK szóval nemcsak üzletem címét, hanem annak jellegét is kifejezni óhajtom, mert üzletben — éppen úgy, mint egy nagyvárosi vásárcsarnokban — a létező összes fűszer- és csemege áruk beszerezhetők és pedig a legolcsóbban megállapított áruk mellett. Kérem a mélyen tisztelt közönséget, hogy a CSARNOK kirakatait figyelemmel kíséri méltóztasson. — Kiváló tisztelettel: Fűszer-csemege CSARNOK, Barina Béla.

A braziliai partok előtt elsüllyedt egy német hydroavion. A Brazília felé menő »Caparcona« nevű hajón utazó Santos Dumont híres brazilai származású francia repülő elé repült egy német hydroavion, amely 14 utasával együtt a nagy légnyomás következtében elsüllyedt. A repülő utasai közt volt Tobiasmascoso és Fernando Labouriant polittechnikai tanár is. A szomorú hírt egész Brazília nagy részvétellel fogadta.

Szerkesztői üzenetek:

— **Érdeklődő, Loco:** Kérdezett nem tartozik lapunk kötelekébe.
— **Karhausen, Carel:** Irása bággyadt és keserű életbölcsesség, amelynek ez a vezető motívuma: oktalanság születni, oktalanság élni és bölcsesség meghalni. Nem közöljük.

A hét humora

A Victóriában.

Kohn és Grün rómiznek. Kohn ledob két lapot, levelet gallérját, oda teszi a kártyák mellé és így szól:
— Rómi vagyok!
— Te csirkefogó, — ordít Grün,
— hogy mered bemandani a rómit, amikor egy blank hentes maradt.
— Figyeld ide — magyarázza Kohn,
— a blank hentes az egy hentes, a gallérom az két hentes, egy hentes meg két hentes az összesen három hentes, rómi vagyok! Schluss, punktum!

S z i n h á z

Heti műsor:

Hétfőn d. u.: Liliomszál király kisasszony.
Kedden d. u. 3 órakor
Abris rózsája.
6 órakor Régi nyár.
9 órakor Csókról csókra
Szerdán d. u.: 3 órakor
Régi nyár.
6 órakor Mari Duganbűnpöre
9 órakor Csókról csókra.
Csütörtökön d. u. 3 órakor
Ördög mátkája.
6 órakor Hazudik a muzsikaszó.
Pénteken: Csókról csókra

Kedden: Az ellopott titkos szerződés Hatalmas-kalandor bűnügyi dráma

Utleveleket Rubin

bárhová a legolcsóbban vizumoztat

Kedden: Karácson elsőnapján
Torrent (Az asszony ingatag)
Greta Garbóval

Uránia

Halmes

fogászati műterem

:—: Satu-Mare :—:

Verböczy ucca 11. (Kath. Legényegylettel szemben) Készít: műfogakat, arany fogkoronákat és fogtöméseket :—:

Értesítés

Van szerencsém értesíteni a m. t. közönséget, hogy **uri szabó üzletemet** fővárosi módra berendezve a Str. Petru Rares (Petőfi u.) 1 szám alatt, az eddigi épületben, **egy üzlettel feljebb, a piaccal szembe helyeztem át.**

Kérem továbbra is a mélyen tisztelt közönség szíves pártfogását.

Tisztelettel:

Szeibert Adám

uri szabó

Rosenfeld Miksa

Ujévi vására

Szővetek, vásznak, szőnyegek áraiból 10% engedmény. Alapított: 1877.

M. Weil

paplanipar Satumare, P. Bratianu 7. a raktáron levő paplanjait igen jutányos áron elárulja.

Mű és Sima örlést garantált minőségben és olajsajtólást a legolcsóbban végez a László malom Tel.: 390.

Hangszerek és alkatrészek legjobb és legolcsóbb beszerzési forrása az **Ecco** üzlet. Szatmár, S. Stefan cel Mare (Kazinczy u.) 12 Vállal: Hangszerjavítást, vonó szűrőzést és Rakett hurozást. Sport felszerelések egyedüli nagy raktára

Értesítés!

Megérkezett a világhírű párizsi **Komol** hajfesték, 18 színben garancia mellett **gyorsabban és olcsóbban** megfestjük a haját, mint bármely más festőanyaggal.

Robella kozmetika

Satu-Mare. P. Bratianu 6 szám. I. emelet. Telefon 27. a **Komol** párizsi hajfesték képviselője.

Ujévi cipővásárlás!

az összes raktáron levő cipőket minden elfogadható áron árulom. **Klein J.** cipőárúház Str. Stefan cel Mare (v. Kazinczy-u. 2. Ugyanott egy udvari helyiség kiadó.

Zsák, zsineg, ponyva kárpitos kellékek

legolcsóbb beszerzési helye **Glücklich Bernát és fia** cégnél P. Bratianu (Plébánia épület) 27. Tel.: 5-21

Legszebb **Perzsa szőnyegek**, legjobb angol gyapjú **fonalak** legelőnyösebben **őzv. Friedmann Jenőné-nél** (Ösztreicher palota)

Meglepő újévi vásár a F E K E T E vasudvarban. A legszebb és legcélsezerűbb gyermekjátékok egyedüli nagy raktára. Ház tartási cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása!

A „Victoria“

kávéház szolid osaládi szórakozóhely, mely teljesen modernül át van alakítva. Esténként kintű zene, bel- és külföldi lapok, mérsékelt árak.

IFJ. WEISZ IGNÁZ

posztó, kész férfi-és gyermek ruha áruháza

Satu-Mare

Piața Bratianu 24. (Csizmadia szín alatt.)

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Menyasszonyi, — nyoszolyólányi **csokrok, koszorúk** és különféle élő-és mű **virágok** a legolcsóbban

Berey Károlyné virágüzletében szerezhetők be. Szatmár, Kazinczy ucca 11

Kitűnő BORT állandóan kaphat

PISZELNÉL

Stefan cel M. (Kazinczy u.) 6 sz. nagyobb tételben is legolcsóbb napi árban.

Grosz Gizella fűzőszalonja

Calea Traian (v. Atlla-utca) 10 szám Megérkezett a fűzőknek való prima eredeti svájci gumik, — minőségileg felülmúlnak minden eddigieket. Legújabb fazon szerint készülnek kombinált fűzők, haskötők, hasfűzők mell-tartók. Ugy ezek, mint csipőszorítók, harisnyatartók is állandóan készen kaphatók.

Gumiharisnyák minden nagyságban

Weisz Testvérek Szalagszövőgyár Rt. Satu-Mare

Gyárt: Műselyem, taft és ripsszalagot minden színben és szélességben. — Eladás kizárólag nagykereskedőknek. Telefon Interurban: 49. Sörgöncym: Lederweiss

Ujévre élő, [vagy tisztított malacra előjegyzést elfogad a **Scholtz cég**. Scholtz Béla P. Bratianu 29, vagy Scholtz Emil Gen. Chritescu 48 szám alatt.

Üveg és porcellán szükségleteinek beszerzésénél bizalommal keresse fel **KLEIN TESTVEREK** üveg és porcellán üzletét, a Str. Lucaciu (v. Hám János u) 4 szám alatt, a Színházzal szemben. Az összes raktáron levő áruk mélyen leszállított áron kerülnek eladásra. **Szatmár legolcsóbb üveg és porcellán áru bevásárlási forrása!**

Hó! Megállj! Itt a jó bor! Itt igyál! Demkő Mihály

vendéglője a báró Vécsey házban megnyílt. Kitűnő villásreggeli, házias konyha, olcsó abbonoma kihordásra is. Tisztán kezelt, nagyszerű italok. Mindenkor frissen csapolt sör. Kellő, barátságos szórakozóhely.

Az Önálló Asztalosok

Butorcsarnokában Bul. Basarabilor (Battyányi ucca) 1. sz. alatt ebédlőt, hálót, férfi szobát, magányos ágyat, hencsert, diványt és madracot a legjutányosabban szerkezheti be.

Kovács és Sziráczki villany szerelési vállalata SATU-MARE

P. Bratianu (v. Deák-tér) 2. Villanszereléseket, javításokat szakszerűen és jutányosan vállal.

Illyés

diszműdrúház Str Lucaciu (v. Hám-János u.) Európa mellett. Harisnyák, zoknik játékaruk, nap- és esernyők gyári árban. Képkerekeztéseket, nap- és esernyő behúzásokat olcsón vállal. Retikülök és bőröndök legolcsóbb beszerzési forrása.

Szőrmebundák és szőrmeárak legolcsóbb beszerzési forrása

RUBIN

szőrmeárúház a Színházzal szemben.

Hó és sárcipő

szakszerű javítását vállalja

Eördögh Alajos

cipész Madách u. 3. Mérték után elegáns és tartós cipőket készít!...

Tevjovits József

vizumoztatási irodája

Dácia udvar

Gyorsan, pontosan és olcsón teljesíti megbízatásait

Hirdessen a „Hétfői Friss Ujság”-ban

Sertésvágást és husfüstölést

elfogad a Scholtz cég (akár Scholtz Béla a Br. Vécsey házban, akár Scholtz Emil Gen. Chritescu (v. Wesse-lényi u.) 48

720-as benzin

A Str. Horia (volt Károlyi köz) 6. szám alatti telephelyen előtűtött legmodernebb automatikus benzintűltű állomáson mindenkor legolcsóbban kapható.

Ejjeli szolgálat Vas és Vasár behozattal r. t. Lincoln FORD Fordson osztálya

Szülők figyelmébe!

Az 1928-1929 tanévre mindenemű költőt, szövött és rövidárúkat úgy fiuknak, mint leányoknak legolcsóbban szerezhetők be

Mertz József

üzletében. P. Bratianu 16 Alapított: 1892.

HA DIVATOSAN

akar öltözködni, keresse fel **Lath Sándor**

uri szabóságát Str. Decebal (v. Kölcsey ucca) 1 szám.

Valódi porosz Kőszén

legolcsóbb beszerzési forrás **Fischer Hermann** tűzifa kereskedőnél Telefon: 122—123

A legszebb újévi ajándék egy izléses és divatos ridikül. Székely Sándor bőrönd és bőrdisznógyártó, Satu-Mare, v. Kazinczy u. 16. szám. Necesserek, utazóbőröndök, irattáskák, sportfelszerelési cikkek, bőröndhuzatok legdusabb és legjobb bevásárlási forrása!... Alapított: 1901.

Legszebb karácsonyi ajándék! az ujonan létesült **„Rapid”** belyegzőgyárból, v. Rákóczy ucca. Törvénysékel szemben egy patent, zsebben hordozható toll, oruza, belyegző készülék, amely már 120-170 Leig kapható.

Nyomatott a Hirsch féle nyomdai műintézet gyorsajtaján Satu-Mare